

TEKNIIKAN JA TEOLLISUUDEN MUSEOINNISTA

Opetusministeri Kalevi Kivistö esitti valtiovalnan tervehdyksen IV Valtakunnallisella Tekniikan Museopäivällä Helsingissä huhtikuun 23. päivänä 1980.

Esityksessään hän mm. totesi, että voimavarojen valjastaminen teollisen perinteemme säilyttämiseksi onnistuu parhaiten yhteiset voimavaramme kokoamalla.

Tekniikan historian tutkiminen tulisi saada laajempien piirien työksi ja harrastukseksi kuin mitä se on.

Suomalaisen tekniikan ja teollisuuden museoinnin kannalta päivän tilaisuudessa on nähtävissä kolme keskeistä tahoja, joilla jokaisella on oma tärkeä tehtävänsä.

Ensinnäkin nyt vietettävät IV Valtakunnalliset Tekniikan Museopäivät ovat vuosi vuodelta kehittyneet yhä kattavammiksi. Tämän päivän ohjelma heijastaa selvästi sitä suuntaa, johon maamme teknillistä museotoimintaa tulee kehittää. Tekniikan museopäivä on nyt saanut myös uuden ja merkillepantavan piirteen, kun suomalaisilla asiantuntijoilla ja alan harrastajilla on mahdollisuus saada tuoretta tietoa teknillisen museotoiminnan kansainvälisistä kehityspiirteistä. Erityisen suurella ilolla on edelleen tervehdittävä sitä, että museopäivät jälleen ovat valtakunnalliset, koska maamme vähäisten voimavarojen valjastaminen teollisen perinteemme säilyttämiseksi onnistuu parhaiten vain yhteiset voimavaramme kokoamalla.

Yhdistys

Toisena tärkeänä tahona maamme teknillisen museotoiminnan kehittämisenä on mainittava Suomen Teknillinen Museoyhdistys ry, jonka yli viisikymmenvuotinen historia osoittaa tällaisen toiminnan tarpeellisuuden. Kun myös Suomen Teknillisen Museoyhdistyksen tarkoituksena on valtakunnallisesti tarkastella oman alansa museotoimintaa, on selvää, että yhdistykselle kuuluu kaikki kiitos tästä perinteestä, jota olemme täällä neljännen kerran todistamassa. Erityisesti yhdistys on tehnyt urauurtavaa työtä tarjoamalla toimintansa avulla sadoille insinööreille ja tekniikoille mahdollisuuden osallistua Suomen teollisen kehityksen museointiin ja tekniikan historian harrastamiseen.

Tekniikan Museo – tekniikan kehityksen näyteikkuna

Kolmantena tärkeänä tahona voisi nimetä tämän museon. Helsingin historiallisessa syntymiljöössä Tekniikan Museo on useista vaikeuksista huolimatta kasvanut kymmenessä vuodessa valtakunnalliseksi tekniikan museoksi, jonka maine on vankka ulkomaistenkin asiantuntijoiden keskuudessa. Museon taloudelliset resurssit ovat vielä kovin pienet, mutta kaikesta huolimatta se on toiminnallaan osoittanut voivansa olla maamme tekniikan kehityksen näyteikkuna, josta niin koululainen, opiskelija kuin valmis insinöörikin voi saada taustaa ajatuksilleen ja mielikuvilleen tekniikan merkityksestä yhteiskuntamme kehityksessä. Tekniikan Museolle on myös annettava täysi tunnustus osallistumisestaan näiden museopäivien järjestämiseen.

Talkoolaispanos

Teknillisten museoiden syntyyn ovat eri puolilla maatamme ollut vaikuttamassa monet henkilöt, jotka omalla panoksellaan ja lähes poikkeuksetta ilman taloudellista korvausta ovat työtä tehneet.

Ilman heidän innostustaan tuskin voisimme jälkipolville esitellä kaikkia niitä laitteita tai kaikkea sitä perinnetietoutta, jota museoihimme on nyt kerättyä. Osoituksena hyvästä yhteistyöstä erityisesti tänään täällä on Tekniikan Museon talkootyövoima, joka aivan oleellisesti on vaikuttanut tämän museon syntyyn.

Tieteen ja tekniikan merkitys

Teknillisillä museoilla on oma selvä roolinsa maamme muiden museoiden joukossa. Ne kertovat tieteen ja tekniikan merkityksestä yhteiskunnan kehitykselle. Näin ne pyrkivät toiminnallaan osoittamaan osan niistä syistä, jotka ovat johtaneet yhteiskuntamme yhä nopeampaan kehittymiseen. Museo ei ole vain koelma historiallisesti tai antikvaarisesti harvinaisia esineitä, rakennuksia tai kuvia. Museon on pystyttävä näyttämään esineet oikeissa kehyksissään ja siksi on jatkuvasti kiinnitettävä huomiota myös esineiden ympäristötekijöiden tutkimiseen. Tekniikan museoiden tulee siis huolehtia siitä, että tieto ympäristötekijöistä – teollisesta kulttuurista – säilyy.

Varsinkin tekniikan museon on voitava havainnollistaa kehitystä niin, että museon kävijä voi samalla helpommin ymmärtää tekniikan kehitystä ja sitä kautta myös yhteiskuntamme jatkuvan kehittämisen tarpeellisuutta.

Tekniikan historian tutkiminen

Usein on väitetty, että maamme teollinen kulttuuri on kovin nuorta. Totta on, että vasta viime vuosikymmeninä valtaosa väestöstä on alkanut saada toimeentulonsa teollisuudesta. Kuitenkin meillä on paljon teollista perinnettä, joka iältään on yhtä vanhaa kuin esimerkiksi eurooppalainen vastaava perinne. Tätä taustaa vasten nähtynä olisi meidän myös täällä Suomessa syytä ryhtyä laajemmin käyttämään tekniikan historiaa oppiaineena esim. korkeakouluissa. Myös tekniikan historian tutkiminen tulisi saada laajempien piirien työksi ja harrastukseksi kuin mitä se tänä päivänä on.

Opetuksen ja tutkimuksen kannalta on tärkeää, että maamme korkeakoulut ryhtyvät aktiivisesti tukemaan tekniikan historian tutkimusta. Tässä toiminnassa voivat maamme tekniikan museot Tekniikan Museo edelläkävijänä, antaa paljon korkeakouluille.

Erinomaisen hedelmällistä olisi, jos korkeakoulut ja museot sekä Suomen Teknillinen Museoyhdistys yhteistyössä voisivat karvoittaa maamme tekniikan historian tutkimustarvetta.